

Väljaõppekeskuse staabihoone sai nurgakivi

Kaitseminister Margus Hanson asetas kolmapäeval nurgakivi Tapa väljaõppekeskuse uuele staabihoonele, mis peab valmis saama tuleva aasta veebruariks.

Et nurgakivi asetamise tseremoonia seati sümboolselt päevale, mil Eestis tähistati Vene vägede lahkumise 10. aastapäeva, siis olid sellest kantud ka avamis-tseremoonia meeleolud.

Linnapea Kuno Rooba ütles, et mäletab kümne aasta tagust Vene vägede väljaviimise aega kaosena. "Võib-olla iseloomustab seda kõige paremini sõjatehnika hangeldamine, näiteks üritas üks mees tol perioodil kuuluselehe kaudu müüa maa-maa tüüpi raketti, mida Eesti kaitseväl ei ole minu teada siitamaani," meenutas Rooba.

Koos lastega naaberkülalt Amblast kohale tulnud vaimulik Tõnu Linnasmäe ütles, et temale meenub Nõukogude vägede kohalviibimisega seoses hirmutune, mida Tapa lennuväljale madalalt maanduvad Vene hävitajad tol ajal sisendasid.

Rääkides Vene vägedest, nentis Tapa väljaõppekeskuse ülem kolonel Urmas Roosimägi, et kahjuks ei jäänud loodavale Eesti kaitsevälale idanaabritel alles midagi peale tühjajate ja laastatud hoonete.

Et pärand puudus, tuli nullist alustada, esimese nurgakivi asetamiseni selles kokku umbes 10 000-ruutmeetrisse kompleksis jõuti siiski alles 2000. aasta novembris. Praegu kõrgub seal mitu nüüdisaegset hoonet: söökla, kolm kasarmut, katlamaja, ladu ja laatsaret.

Tuleva aasta veebruariks peavad aga valmima lisaks staabihoonele väljaõppehoone ja kaks niinimetatud kahurihalli.

Lisaks rajatakse staadion, mis jääb koos sõdurikoduga väljapoole esimest julgeolekutsooni, mis tähendab, et seda saab ka linnarahvas kasutada, nagu võimlatki.

Ehitustööd tegeva Linnaehituse juhataja Kalev Kase sõnul on kiiduväärt, et Eesti riik ei läinud vanade lagununud hoonete rekonstrueerimisele, mis lõppkokkuvõttes oleks kallimaks osutunud. Riigihanke võitnud Eesti Ehituse tütarfirmaga sõlmiti ehitusleping kogumaksumusega 68,4 miljonit kroonile.

Tapa väljaõppekeskuse ülem kolonel Urmas Roosimägi ütles, et uude hoonesse lähevad kokku kõik Tapal olevate üksuste staabid, nii suurtükiväelaste, õhutõrje kui ka pioneeride staap. "See kokku annab lisaks sada töökohta," tähendas Roosimägi.

Urmas Roosimägi sõnul leiavad ehitatavas hoones oma korraldusruumid ka välisinstruktorid.

Kaitseminister Margus Hanson sõnas nurgakivi paigaldades: "Kui laome sihikindlalt ja mõistlikult ka järgmised vajalikud kivid kaitsemüüri, saab Eesti kaitsevõime varsti vajalikul tasemel valmis ja sealt edasi saab see vaid tugevneda."

Foto Heiki Vuntus

Kolmapäeval nurgakivi panekul rõhutas kaitseminister Margus Hanson, et see nurgakivi on üheks kiviks müüris, mis kaitseb Eestit. Tapa linnapea Kuno Rooba rõõmustas, et Eesti kaitseväge saab hooned, mis vastavad NATO stan-

darditele, mis omakorda võimaldab põhjalikku väljaõpet meestele, keda missioonidele saata.

"Tapa on koht, kus täidetakse NATO-le antud lubadusi," rõhutas vägede ülemjuhataja viitseadmiraal Tarmo Kõuts oma läkituses.

Tapa väljaõppekeskus korraldas rahvale kaitseväge kasutuses oleva tehnika näituse ja pakkus paarikümnele kohaletulnud linlasele sõdurisuppi.

VT 01.09.04

Olümpiajärgseid mõtteid

Olümpia lõppedes ja kooliaasta alguses on hea rääkida ühest huvitavast mõttest, mille sain lõppeva nädal algul ühelt Tapaga seotud inimeselt.

Keset kiiret tööpäeva helises mobiiltelefon – numbrit mälus polnud, seega polnud teada, kes helistab. Võtsin kõne vastu, teisel pool tõsine mehehää: "Kas tunned häälest, kes helistab? TäMBER oleks nagu tuttav, aga ei rohkemat. "Olen SASS". Murdosa sekundist läheb mälus kõikide SASSide läbimõtlemisele ja siis on pilt selg, et vastata tuleb õnnitlustega poja pronksmedali võidu üle Ateenas. Helistajaks on Aleksander Tammert seenor, Tapa vene gümnaasiumi vilistlane ja Aleksander Tammert juuniori isa, treener ja suunaja. Vana Sass, nagu teda kutsutakse, tänab aga omalt poolt Tapa linna, et just meie oleme läbi kooli ja hariduse andnud temale sellise ellusuhtumise, mis on võimaldanud ühel isal kasvatada poeg, kes oma riiki esindades jõuab olümpiamedalini. Võidetud medalis on kõige rohkem kindlasti Aleksandri ja tema pere tööd, aga see mõttekäik, et töötaha ja visadus on saadud koolist, hakkas mulle meeldima. Tammertite näite varal soovin kõigile kooliaastat alustanutele samasugust ellusuhtumist ja töötahet. Samuti seda, et koolist saadav ja omandatav ei väljendu ainult hinnetes, vaid palju laiemalt. Loodan, et õpetajad on valmis seda pakuma ja õpilased omandama.

Vanalt Sassiilt sai veel välja kaubeldud, et võistlushooaja lõppedes tulevad nad pojaga Tapale kohutuma linnaelanike ja paljude vanade tuttavatega, et koos rääkida Ateena muljeid.

Kuno Rooba

Suur-Tapa ühinemisprotsess tihendab koostööd maakondade vahel

Nädalapäevad tagasi külastasid Tapa ühinemispiirkonna komisjoni liikmed Järva maavanema kutsel Järvamaad.

Sel teisipäeval toimunud ühinemispiirkonnateemaline arutelu oli Lääne-Viru maavalitsuse vastukäik, et kutsuda asjaosalised Järva- ja Harjumaalt tutvuma Lääne-Virumaa koostööga erinevatel tasanditel.

Kokkasaamise eesmärgiks oli ühiste koostöövõimaluste leidmine maakondade vahel, mitte aga otsuste langetamine, millisesse maakonda Suur-Tapa edaspidi kuuluma hakkab.

"Koostööd tehakse Eestis sagedamini sõprusvaldadega välismaalt, kuid oma naabermaakondadega see tihti peale puudub. Tahame seda olukorda muuta", ütles maavanem Urmas Tamm. Ühinemisprotsess on üheks võimaluseks, kuidas maakondade koostööd tihendada. Konkreetsemalt lepiti kokku Järva- ja Lääne-Virumaa vahel edasine ühistöö ühistranspordi vallas.

Arutelul osalejad leidsid, et tulevik ei ole minevikus. Tulevik on tulevikus. Elu kulgeb reaalselt, mitte minevikus ning edasiseks arenguks on vaja vaadata ettepoole.

Tapa linn on ajalooliselt kuulunud Järvamaa koosseisu. 1932. aasta Posti-

Lääne-Viru maavanem Urmas Tamm (vasakul), Rakvere linnapea Andres Jaadla ja Tapa linnapea Kuno Rooba vahetavad mõtteid teemal, millisesse maakonda võiks kuuluda nn Suur-Tapa

Foto Heiki Vuntus

mees on kirjutanud, et juba siis oli Tapa linnal probleeme koolivalitsusega, mis asus Tapast liiga kaugel Paides. Tapa soovis oma hariduselu paremaks korraldamiseks edaspidi kuuluda Rakveres asuva koolivalitsuse alla.

Järgmine kord tuleb Tapa piirkonna haldusterritoriaalse korralduse muutmist

ettevalmistava komisjon kokku 3. septembril kl 9.30 Tapa linnavalitsuses. Siis on peamiste küsimustena arutustel loodava omavalitsuse maakondlik kuuluvus (ettekannet Tapa linnapealt Kuno Roobalt) ning rahvakõitluse ettevalmistust ja läbiviimist.

Hilje Pakkanen

Kooliaasta algus Tapa vene gümnaasiumis

See ta ikka on, see, kes palju peab suutma, mured mahedaks muuta. See ta ikka on, kes oskab tarkusi anda, aidata raskusi kanda. See ta ikka on, kelles on valgust ja sära – eales ei lõppe see ära. Mõtlen, mõtlen, et millest võtab ta küll oma jõu. Kuidas nii rikas on põu ... Õpetajale mu lilled.

Klassijuhatajad

1. kl – Jelena Malovskaja, **2. kl** – Valentina Pavljuk, **3. kl** – Irina Frolova, **4.a kl** – Nataliya Shelobotina, **4.t kl** – Nadezda Marchenko, **5.a kl** – Galina Vassiljeva, **5.t kl** – Valentina Tenitskaja, **6.a kl** – Viktoria Belitsev, **6.b kl** – Valentina Ozerova, **7.a kl** – Katre Jürgenson, **7.c kl** – Ljudmilla Sergušina, **7.t kl** – Alevtina Vassiljeva, **8.a kl** – Svetlana Obozenko, **8.b kl** – Marina Martsinkevits, **9.a kl** – Anneli Morgenson, **9.t kl** – Jelena Jakovleva, **10. kl** – Natalja Jevdokimova, **11. kl** – Jana Januško ja **12. kl** – Jelena Lostsina.

1. klassi õpilased

Aleksandra Babii, Roman Bondarevski, Margaret Buš, Olga Djomina, Jüri Gagarin, Katarina Gannošina, Diana Gukova, Igor Gurenko, Martin Keerd, Angelika Kokunko, Viktoria Kolmõkova, Erik Koverda, Andrii Lischuk, Aleksandr Maiste, Vladimir Rumjantsev, Svetlana Samsonova, Sofija Sedõševa, Roman Semjonov, Anneli Solovjova, Maksim Tšernjakov, Allar Vager ja Nadezda Hrabrova.

10. klassi õpilased

Elsa Azizjan, Anastasia Babajeva, Anzella Bondarevskaja, Mihhail Gussev, Mihhail Jefimov, Olga Zagorajeva, Irina Leppik, Svetlana Melnikova, Valeria Mihaljova, Viktoria Mihaljova, Ira Pavljuk, Jelena Rimitsen, Nadezda Rudits ja Ivan Suhharev.

Soovime kogu kooliperlele töökate sügise algust! Õpilastele kõikidesse päevadesse naeratusi ja õpitahet!

TVG administratsioon

Muusikakool alustas

Algaval õppeaastal hakkab Tapa muusikakoolis pillimängu õppima 100 õpilast.

Kevadel toimunud musikaalsuse katsete põhjal osutusid edukamaks ja alustavad õppimist

1 klassis: klaverit – Margaret Buš, Kristi Vooglaid, Liisi Olesk, Erika Morgenson, Anna Zukova,

Melanie Mardim, Eliise Sepping, Laura-Eliise Linnašmäe, Ade Pihit; **puhkpille** – Jekaterina Kulikova, Kerli Uue, Andra Annuka, Andrei Lištšuk, Pille-Riin Hiiemaa, Andreas Reinula, Merit Müller; **kitarri** – Rasmus Paulus, Keity Meier.

Peeter Kald

Kaitse end ja aita teist

23.–25. augustini sai teoks tugiõpilaste (T.O.R.E) ja ÖOV ühine terviselaaier Võsul, kust võttis osa ka Tapa gümnaasiumi grupp.

Esimesel päeval said noored erinevates gruppides teadmisi ja oskusi esmaabist, mida pidi ka praktiliselt proovima orienteerumisevõistlusel. Liiklusohutusest andis teavet Lääne-Virumaa ülemkomissar Lembit Kalda, kes pani südamele just jalgratturitele ohutud ja õiget liiklemist sõiduteedel. Mere ääres Võsu komandopunktis tutvustati tuleohutust, millest huvitavalt vestles ja näitas uusi suitsuandureid ning demonstreeris kustuti käsitlemist Päästetee-nistuse tuleohutuse peainspektor Janek Floren. Kes soovis, võis kohe proovida tuld kustutada. Vetele pääste elust ja tegemistest rääkis Võsu komando pealik Andres Aasmäe, kes tutvustas paadisõiduohute, andis näpunäiteid ujumiseks. Esimene päev lõppes tantsuõhtuga.

Teisel päeval olid laagris loengud järgmistel teemadel: seksuaalkasvatust, sotsiaalsed toimetulekuskused, koolikiusamine ja probleemilahenduse grupis olid ÖOV noored.

Õhtu poole külastas meid Kädi Lepp Tervisearengu Instituudist, kes rääkis tervisliku kooli teemadest ja noored said ise arvamusi

avaldada, mis on nende koolis hästi või mida annaks paremini teha ja kus nad ise võiksid aidata. Õhtul oli Hawaii-teemaline stiilipidu, mis noori veelgi ühendas.

Kolmandal päeval olid vestlusringis eestvedajateks Siiri Rannamäe ja Merle Kiigemägi, kes rääkisid uimastite tarvitamise kahjulikkusest ja karistusseadustikust. Lõuna paiku said koolid kätt proovida orienteerumisevõistlusel, mille korraldamisel olid abiks ka Tapa gümnaasiumi poisid. Torti me küll ei võitnud, aga võistkonnas olid tublid Kadri, Maarja, Rege ja Katri. Värskes õhus viimane lõuna ja oligi käes tagasiside andmise aeg, mille jooksul sai tubliste ideid uueks kooliaastaks.

Tapa gümnaasiumis alustas tugiõpilaste grupp põhikoolitust aprillikuus 10 õpilase ja 2 juhendajaga. Kooli juhtkond suhtub väga soosivalt kõigisse noorte tegemistesse, nii et arenemiseks ja aktiveerumiseks peaks jõudu jätkuma.

Võsul laagris ülesvõetud teemad on kõik päevakohased noorte hulgas ja püüame siis oma tublide T.O.R.E kätega kaitsta nii ennast kui aidata teisi.

Anne Turner-Boiko, sotsiaalpedagoog, T.O.R.E grupi üks juhendajatest

Tapa gümnaasiumi 2004/05. õ-a

Tapa gümnaasiumi esimeste klasside õpilased

1.a klass (kl-juh Lea Oja) – Arvi Freiberg, Rasmus Kont, Marten Kullamägi, Kristopher Alex Kuningas, Lauri Kukk, Kadi Kustavson, Rennet Kärmik, Grete Laats, Alvin Lillepea, Katrina Loemaa, Melanie Mardim, Lorena Mitrovskaja, Marko Nei, Anna-Liisa Pottmann, Aimar Salve, Taise Sipria, Enely Teinfeldt, Mart Timm, Anna-Maria Udeküll, Rando Valvik, Rasmus Vasemägi, Martin Veerme, Peeter Vettik, Ragnar Vissak ja Andreas Öun

1.b klass (kl-juh Malle Truu) – Martin Adamson, Robert Allik, Sander-Sven Annula, Marili Belitsev, Katrin Bimberg, Vidrik Buš, Anett Eistre, Kristjan Halg, Fred-Ingvar Kirsipuu, Valdur Kübarsepp, Mario Leht, Katrin Lesnõh, Mattias Nõlvak, Kärõl Pihus, Marek Palmsalu, Ailar Puhasmets, Andrus Rebrov, Sten Saariste, Gert Trofimov, Renee Troska, Taavi Tuoppi, Helen Vagen, Marleen Väinjärv, Heidi Veinberg ja Kristi Vooglaid

Tapa gümnaasiumi kümnen-date klasside õpilased

10.a klass (kl-juh Majja Rebane) – Aleksander Berjokzin, Mariann Gorjajev, Maibi Hiiemaa, Külli Kala, Veiko Kivilo, Hedy Kruus-

1. septembril panid gümnaasiumi abiturientidele uhiuued "teklid" pähe Urmas Tamm, Kuno Rooba, Algur Kaerma ja Elmu Koppelmann

Foto Heiki Vuntus

maa, Maris Laos, Kalver Laumets, Kateriin Lehtsalu, Priit Lilleleht, Lii Mahlberg, Mikko Mäe, Triin Mägi, Nele Neerot, Joonas Oja, Kaupo Puhasmets, Kriss Ränni, Kätlin Saavan, Kristina Timošina, Heigi Tinno, Siret Tuula, Hanna-Liisa Udeküll, Kaspar Uusnurme, Arpo Vainola ja Age Valtung

10. b klass (kl-juh Eva Suitsmart) – Andres Aamissepp, Märten Ain,

Julia Baranova, Inara Filippova, Margus Kaerma, Kalmer Kallis, Meivi Kekkar, Mait Kiigemägi, Regina Korilova, Rando Kramm, Julia Krasnova, Alari Kärt, Getter Lindau, Ingrid Lööper, Oksana Mametova, Merit Mitt, Mihkel Must, Imre Neidek, Edith Nigumann, Reelika Oravas, Teet Roomsimägi, Maarja Soomann, Kaia Talve, Roman Troska, Maiu Valk, Heleri Vallimägi ja Veiko Virk

JÄRJEJUTT

1500 kilomeetrit purjede all

II osa

Meie merereis algas 22. juulil Saksamaalt Travemünde sadamast. Kuna Silja Line laev Tallinn-Rostock väljub ainult kaks korda nädalas, siis pidime Tallinnast 18. juulil teele asuma. See jäi meile kolm päeva aega Tapa sõpruslinna Preetzi jaoks.

Juba Rostocki sõites saime oma keeleoskust proovile panna. Suur grupp õpilasi Berliinist sõitis koju Tallinnast ja Sankt-Peterburi reisilt. Väandra gümnaasiumi õpilasarühm sõitis Saksamaale laagrisse. Jah, õpilased veedavad suvepuhkust huvitavalt! Meie ka.

Tänases artiklis kirjutan sõpruslinnast Preetzist, edaspidi kirjutavad õpilased oma muljeid

purjetamisest.

15 500 elanikuga Preetz on Plõni ringkonna suurim linn. Ta on "Holsteini Schweizi" värvaks, asudes imeilusal mastikul, kus tasandik vaheldub väikeste kõrgendikega ja ümbritsetud metsade ja järvedega. Niisiis, ideaalne suvituslinn kolme järve ääres. Liidumaa pealinn Kiel asub 16 km kaugusel, Läänemeri oma võluvate randadega ei asu kaugel.

Preetzis on 550 ettevõtet, 150 erakaubandusfirmat, kus leiavad tööd paljud preetzlased. Huvitav on teada, et Preetzis on 120 ühingu või huvialaselt, kus inimesed oma vaba aega veedavad.

Eelkõige on Preetz kloostrijärgne kingsepalinn (Shusterstadt). Täna-

päeval valmistatakse üle Saksamaa kuulsaid puukingi Lorenz Hamanni töökojas, mida meil õnnestus ka külastada. Seda tänu endisele tapalasele Kersti Kohlile, kes elab praegu Preetzis ja on Plõni ringkonna Eesti-Saksa sõprusühingu eestseisuses. Preetzi linna sümbolil Shusterjunget võib näha ka meie linna muuseumis.

Küllastasime Preetzi tsirkusemuuseumi, kloostrit ja raekoda. Meie soov oli teha kindlasti pilti Tapa tänava sildi all.

Päeval Preetzis ja Raisdorfis möödusid kiiresti ja huvitavalt. Ühe õhtu veetsime Saksa perekonnas grillimisõhtul. Veendusime, et sakslased elavad väga hästi.

Tiiu Saluste

Loodava valla nimekonkurss

Toimub avalik konkurss uuele loodavale omavalitsusele (Tapa linn, Saksi vald, Lehtse vald, Kadrina valla Ridaküla) nime leidmiseks.

Konkursi tingimused:

1. Nimi peab olema kooskõlas Eesti Vabariigi seadustega (Kohanimede seadus § 9).
2. Eelistatud on nimi, mis on paikkonnas tuntud ja levinud või mis on tähtis aja- või kultuurilooliselt.
3. Arvesse võetakse nimepakkumised, kuhu on lisatud nimepakkuja täpsed kontaktandmed.
4. Nimi peab sisaldama sõna "vald".
5. Kõik nimekonkurssile esitatud pakkumised saata Tapa linnavalitsusse märgukirja "Nimekonkurss" all.
6. Konkursi lõpptähtaeg on 10. september 2004. a.
7. Linnavalitsus kogub saabunud

ettepanekud loodava valla nime osas ja edastab need nimekomisjonile.

8. Nimekonkursi võitjale määrata rahaline preemia 5 000 krooni. Kui sama nime pakkus mitu inimest, loositakse preemia väljaja võitjanimi pakkujate hulgast. Preemia jagamisele ei lähe.

Arvi Palmsalu, nimekomisjoni esimees

LINNAVALITSUSE ISTUNGID

24. augusti linnavalitsuse istung

- Alustati kahele isikule õigusvastasel võrandatud vara kompenseerimise menetlust. Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise tingimused R-Segakaubad OÜ-le.

- Väljastati ehituslubas üksikelaamu ehituseks.

- Määrati kolmele inimesele hoolidajad.

- Toimetulekutoetust maksti 94 inimesele kokku 72 904 krooni suuruses summas. Lisati Tapa linna 2004. aasta eelarve tuludele ja kuludele sihtotstarbeliselt eraldatud täiendavad vahendid.

- Otsustati maksta kolme lapse sõiõigisoodustus 100%.

- Kolmele inimesele otsustati maksta täiendavat sotsiaaltoetust.

31. augusti linnavalitsuse istung

- Arutati Tapa spordikeskuse põhimäärust ja teenuste hinnakirja. Otsustati, et spordikeskuse direktori ettepanekul teeb otsuse linnavalitsus.

- Kinnitati kahe kinnistu maa maksumus ja kompensatsiooni määramine.

- Otsustati kahe korteriomandi müümine.

Keelekümbel on kooli arengu mootor, meie olevik ja tulevik

Kuna ühe kolmandiku Eesti elanikkonnast moodustavad mitnekeelased, kellest suur enamik ei valda eesti keelt ega ole Eesti sotsiaalses, poliitilises ja kultuurilises täielikult lõimunud, siis loodigi aastal 2000 Keelekümbelikeskus, kes kordineerib riikliku keelekümbelprogrammi tööd.

Ligi nelikümme aastat rahvusvahelisi kogemusi ja teadustööd ning meetodi populaarsuse pidev kasv eri riikides on näidanud, et keelekümbel on tõhus viis nende eesmärkide saavutamiseks. Keelekümbelprogrammi elluviimiseks otsustas Eesti kasutada Kanada keeleõppemudelit.

2003. aastal valiti paljude koolide seast välja neli tubimat, kes said võimaluse osaleda hilise keelekümbeluse pilootprogrammis. Sinna mahtusid Narva humanitaargümnaasium, Tallinna Pae gümnaasium, Tallinna Karjamäe gümnaasium ja Tapa vene gümnaasium.

Eelmisel õppeaastal avati Tapa vene gümnaasiumis esimene hilise keelekümbeluse klass. Hilise keelekümbeluse puhul on 6. klass üleminekuaste, kus üksnes 33% õppetööst toimub eesti keeles. 7. ja 8. klassis tõuseb eesti keeles õpitavate ainete osakaal 76%-ni õppekavast, ülejäänud 24% hõlmavad vene keel kui emakeel ja võrrekeel. 9. klassis moodustavad eesti keel ja eesti keeles õpitavad ained 60% õppekava mahust. Keelekümbelklassi õpilased on eakohaselt arenenud, erineva haridustaseme, erinevate sissetulekute ja elutingimustega perede lapsed. See tähendab, et kümbelklassis tulevad toime ka need lapsed, keda tavaliselt oleme harjunud kolme-meesteks kutsuma.

Keelekümbelusemetoodika loomisest on arvestatud sellega, et lapsevanemad ei pruugi eesti keelt osata. Seega vabastab kümbelusemetoodika lapsevanemad kohustusest toetada sisuliselt oma laste koduseid õpinguid. Kuid samas ei tähenda see, et vanemad ei peaks jälgima oma laste koduse töö tegemist ega peaks neile moraalselt tuge pakkuma. Kodu peaks sejuuret toetama eelkõige lapse arengut tema emakeeles. Selleks tuleb lapsega suhelda, õpetada teda arutlema ja analüüsima mitmesuguseid sündmusi, nähtud filme ja loetud raamatuid. Lastel tuleb lasta rääkida nii endast ja sõpradest kui ka

koolist. Oluline on jälgida laste meeleolu, tunda huvi, missuguseid mured neil kodus või koolis, kuidas nad sõpradega läbi saavad ning kuidas suhtuvad ümbritsevasse maailma.

Üheksanda klassi lõpetanud on suutlised edukalt õpinguid jätkama eesti kui ka vene õppekeelega koolides, kohanevad ja tulevad eesti ja vene kultuurikeskkonnas hästi toime, mõistavad ja väärtustavad nii eesti kui ka vene kultuuri, säilitavad oma kultuurilise identiteedi. Õpilased tunnevad end õpikeskkonnas turvaliselt ning tunnevad rõõmu õppetööst.

Sel õppeaastal jätkub keelekümbeluse Tapa vene gümnaasiumis. Konkursi korras loodi 6. klassi õpilastest uus keelekümbeluseklass ning jätkub töö 7. klassiga. Kuna 7. klassis on eestikeelsete ainete osakaal 76%, siis on programmi kaasatud ka Tapa gümnaasiumi õpetajad.

Sel aastal alustavad hilisekeelekümbeluseklassis õppimist Viktoria Anissimova, Sergei Aniskin, Marina Bajanova, German Gavrijev, Vladimir Gavrilov, Dmitri Gorjuško, Viktor Dorofejev, Valentina Zeljonaja, Tatjana Kalinitsško, Aleksei Karmanov, Aleksandr Kostjuk, Denis Koval, Maksim Kuranov, Jevgenia Lupan, Valeri Malovski, Sergei Martšenko, Kirill Paltšonok, Jana Petrova, Aleksandr Sagalajev, Jevgeni Simatšov, Aleksandr Smirnov, Tatjana Süda, Kristina Tamm, Karina Tjušina, Maksim Šatalov ja Marina Šelabotina.

Olen veendunud, et Eesti peab olema selline paik maa peal, kus kõik inimesed üksteisest aru saavad ja üksteist mõistavad. Keel ongi vahendiks, mis seda võimaldab. Ise ühe aasta keelekümbeluseklassis töötanud, olen aru saanud, kui edukas õppemeetod keelekümbeluse on, olen muutunud selle õppeviisi tugevaks pooldajaks. Kui keeleõpe ei ole stressitekitav katsumus, vaid lahe võimalus oma maailmapildi avardamiseks ning kui see annab ka häid reaalseid tulemusi, mida siis muud võib hing veel tahta. Keelekümbeluseprogrammi on heaks kiitnud ning ka toetavad haridusminister ja rahvastikumister.

Viktoria Belitš[jev,
6. a (keelekümbeluse) klassijuhataja

Lõuna-Eesti reisikiri

Olen väga tänulik Anne Terneri-Boikole, kes kutsus mind kaasa Tapa Ettevõtlike Naiste Klubi järjekordsele suvereesile. Sellel aastal käidi tutvumas Lõuna-Eestiga.

Esimene peatuspaik ülikoolilinnas oli vaikes Lutsu tänavas kõige vanema säilinud puumaja juures, kus nüüd asub Tartu mänguajamuseum. Siin võis näha nii sada aastat tagasi tehtud lukusnukke, maailma rahvaste värvikirevaid nukukei kui ka maalaste isetehtud mänguajaju, igal oma aja märk küljes. Muuseumis proovisime kätt talulaste vigurmänguajade kokkupanemisel, saime mängida vanaemadega seotud lauamängudega ja ratsutada kiikhobusel. Lehitsedes vanu lasteraamatuid ning avastades tuttavaid kande oma lapsepõlvest mänguautode, töötava mudelraudteed, õuemänguajade, pabernukke ning lauamängude hulgas, tärkas nii mõneski lapsepõlvnostalgia.

Muuseumist lahkudes oli hall taevast selgeks muutunud ning kellelgi tuli hea mõte plaaniväliselt Tartu Botaanikaaeda ja palmimaja külastada. Emajõe ja linnamüüri vaheline mitmekülgsel reljeefi ja tiigiga ala on olnud Botaanikaaiale koduks pa samasugusena 197 aastat. Lilled ja käänakud, künkad ja okaspuud, põõsad ja tiigikesed, sillakesed ja rahu, linnusirid ja mahe tuul, lihtsalt hea ... inimese mõni üksik. Pargi amfiteatris valmistuti piduliku sündmuse, pulmade tähistamiseks. Jalutasime mööda loolevat kruusateed roosarvibusse, kus äsja lõppenud viimasibasin helkis veetilgakestena sadadelt roosidelt. Pilte sai seal jäädvus-

TENK-i naiste suvereesist osavõtjad jäid valitud marsruudiga rahule
Foto artikli autori erakogust

tatud grupi peale mitmetes kümnetes.

Lõunaks jõudisime Ahja jõe ürgorgu, millest sihvakad männid, linnulaul ning muinasjutuliselt kaunis loodus on teinud paigast armastatud puhkusekoha. Ahja jõe parema kaldal lookjas käärus asub Väikese Taevaskoja punakas kalju, mis on kohati kuni 13 m kõrge. Kaljuseinas on kaldapääsukeste pesaauke. Allikavede on Väikese Taevaskoja kaljusse suure koopa uuristanud. See on Neitsikoobas, kõrgusega üle kolme meetri. Koopa sisemusest väljastava Emalätte vesi pildavalt olema tervistav ning noorendav. Võimalust sellest allikast juua ei jätanud ükski naisteklubi liikmetest kasutamata. Meie güid Ülle näitas täpselt kätte "Viimse reliikvia" võttepaigad. Pikniku pidamiseks valisime parima vaatega Suure Taevaskoja kaljule avaneva vastaskalda lageda muruplat-

si. Pääkesepaistelisel aastal lõunatades sai rahulikult naudida võimset ja üllana veepeirilt kerkivat igivanu punast kaljuseina.

Edasi viis tee meid Akste sipelgariiki. 2 m kõrguste pesadega Akste sipelgariik on Eesti suurim sipelgakoloonia, kus elanikke üle 3 miljardi. Et väarikate elanikke rahu mitte häirida, tegime metsas vaid põgusa jalutuskäigu.

Õhtusöök oli plaanis varuda folkloorifestivalide linnast Võrust. Peatunud kesklinnas, tõttasid ettevõtlikud ekkursandid poodide asemel teisele poole. Süvaga, soe, piisavalt suur, ühel pool liivarand ja rannahoone, teisel pool kõrkjad - nii kutsus Tamula järv naiste varbad vette kastma. Vaatasime üle järve kaldal asuva arsti ja kirjamehe F.R. Kreutzwaldi mälestussamba.

Järgneb
Katre Jürgenson

Mälestuskilde ja uitmõtteid

Kultuurist ja kultuuritusest (järg)

Inimese kõlbelsed seisukohad ei ole kaasa sündinud, neid kujundatakse! Märkamatu, aga sihi-kindlalt. Nad tekivad ja kinnistuvad, arenevad ja muutuvad elu käigus, aga see oleneb juba inimesest, vähemalt esialgu.

Suitsetamise teema lõpetamiseks pöördun veel kord tagasi aastasse 1978. Alates 1. septembrist 1978 keelas rektor Boris Tamm suitsetamise TPI ruumides. Ei mäleta, kas ja kuidas seda TPI Nõukogus arutati, kuid see otsustav samm puhtama õhu tagamiseks ruumides astuti. A/Ü koosolekul väitis küll üks suitsetajast büroolane: "Kehtestatud abinõud ei too lahendust! Suitsetavad need ja need professorid ja teised kõrgel ametikohal töötavad inimesed nii meil kui ka mujal. Keelata ei tohi!"

Aga keelati siiski! Sest mis siis teha? Lakata võitlemast haiguste, narkomaania, joomarluse, suitsetamise ja muude inimkonda reostatavate pahedega? Viidata oma pahe õigustamiseks teistele on aga sügavalt väär. Igaüks kannab ise vastutus oma tegude eest, olgu ta siis üliõpilane, professor või minister.

Mõni kuu hiljem ilmus minul "Politehnikus" pikem lugu "Vestlused koridoris", mis näitas, kui vaevaliselt muutuvad inimes-

te kõlbelsed hoiakud. Toon ära mõned vestlused koos tollaste kommentaaridega.

"Vabandage, Te suitsetate!" "Kas siin siis ei tohi?" Ja suitsetamisest tahmunud loogikaga püütakse selgeks teha, et kui keelusilti ei ole, siis tohib. Tohib nähtavasti maha sülitada ja pudelist rüütatagi. Silti ju ei ole, mis keelaks.

Silt löödi seinale. Kuid järgmisel päeval on samas kohas tubakavõnged veelgi rohkem. Kuhu silt kadus? Keegi ei tea. Õigustamiseks viidatakse prügiurnile, mis on konisid pooleni täis. Kuidas siis ei tohi? Ikkagi tohib! Vaatan ka prügikasti. Tõsi, mis tõsi. Konisid palju ja silt ka nende vahel.

Jälle on vaheaeg, suitsumehel suitsetamisega. Ilma igasuguse piinlikkuse tundeta suitsetab kõige käidavamas kohas pikk kräsus peaga noormees.

"Andestage, millises rühmas Te õpite?" "Ma ei õpigi." "Mis Te siin siis teete?" "Ma õpetan." Sattusin hoopis vanemõpetajale, kasvatatajale, nähtavasti ka teadusekandidaadile.

Neli noort daami sisustavad oma vaheaega koridoris suitsetamisega. Üks nendest tillukeselapse ema. Avan mõlemad aknad. Külmal, aga veel puhast õhk voolab koridori. Nad mõistavad, kuid suitsetamist ei jäta, vaid pagevad naiste WC-sse. Vestlus jääb sõnadeta, sest ma ei pääse neile järele. Või on sinnaminekki luba-

tud?! Miks võib üht korrapunkti ja moraalnormi erirata, teist aga mitte? Mis moodi need neid ise elavad ja korda loovad, kui neist insenerid on saanud? Või arvavad nad, et ka ilma korra ja distsipliiniga saab toota, ehitada, luua?

Noormees, V kooruse üliõpilane, suitsetab auditooriumis. On akna lahti teinud ja pahviv seal suitsu välja.

"Mis see siis olgu?!" "Vaadake, koridoris on suitsetamine tülikas. Käiakse mööda ja nägutaatakse. Vahel viska mitu prisket koni ära. Ja ega ma ruumis ei suitsetagi, mul pea aknast väljas..."

"Noormees, Te rikute õhku, mida ka mina hingain!" "Aga paljud suitsetavad, see on tava, komme, mood!"

Mittesuitsetaja võiks ju ka mõne uue tava luua: avada kõik aknad, koridoris on suitsetamine tülikas. Käiakse mööda ja nägutaatakse. Vahel viska mitu prisket koni ära. Ja ega ma ruumis ei suitsetagi, mul pea aknast väljas..."

"Noormees, Te rikute õhku, mida ka mina hingain!" "Aga paljud suitsetavad, see on tava, komme, mood!"

Tahaks äna öelda: "Aega on läinud, aga asja on saanud!" Aga võta näpust.

Järgneb
Lembit Joorits

Eesti tekstiilikunstnike liidu rändnäitus "Triibuvaip"

Tapa raamatukogus saab see näitus üles üheksandat korda. Näitusest võtavad osa 19 tekstiilikunstniku üle Eesti oma 28 tööd.

Triip on ürgne kujund, mis kajastub meie rahvakunsti. Eestlaste rahvariidesel-likud on enamasti triibulised ja triipe armastatud kududa esiemad ka oma kaltsuvaipadesse.

Triipu kui kujundit pole kõrvale heitnud ka tänapäeva tekstiilikunstnikud. Kaasaeg- sel vaibal võib triip elustada hinnalist go-

beläänpinda, esineda OP-kunstile omase il- lusionistliku kujundina. Triip ja joon kuu- lub väga mitmeti interpreteeritavate kujun- dite rikkalikku varasalve, mida vaiba- ja tekstiilikunstnikud on näitusetöodes kasu- tanud oma teose kontseptsioonist lähtuvalt. Tekstiilikunsti inimsõbralik, soe olemus turgutab emotsioone kaunite värvide, vai- mukate ideelahenduste ja kõrgetasemelise tehnilise teostusega.

Ene Pars, näituse kuraator

Koolitatakse töötuid

Lääne-Virumaa Tööhoiveamet esitas taot- luse rahastada nende projekt "Töötotsija- te lõimimine tööturule läbi rehabili- tatsiooni ja tööturukoolituse Lääne-Viru- maal" Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) meet- me 1.3. "Võrdsed võimalused tööturul" kaudu. Projekti tegevused on kavandatud ligi kaheks aastaks (kuni maini 2006) ja hõlmavad maakonnas 1060 töötut. Projek- ti kogumaksumus on 25 301 803 krooni, Euroopa Liidult taotletav summa 20 025 891 krooni. Põhiliseks sotsiaalpart- neriks on kohalikud omavalitsused, kus

viiakse läbi pikaajalise töötü kohanemis- koolitus. Rehabilitatsiooniprogrammi kuu- luvad tööharjutus ja avalikud tööd. Töötü- te erialakoolituse soodustamiseks on pla- neeritud täiendavad sõidutoetused.

Projekti rahastamisotsuse allkirjastab Tööturuameti peadirektor Mati Ilisson 7. septembril kell 16 Tapal päevakeskuses Jeeriko. Üritusel osalevad sotsiaalminister Marko Pomerants, maavanem Urmas Tamm, linnapea Kuno Rooba, maakonna tööhoivebüroo liikmed ja sotsiaalpart- nerite esindajad. Inna Erik

TEATED - KUULUTUSED - TEATED - KUULUTUSED

Müüa küttepuid,
täpsed kogused, mõistlik
hind, lõhutud ja sobivas
mõõdus.
Hinnad kokkuleppel.
Tel 5660 7450

Tapal taas avatud
**sõiduauto, veoautode
ja haagiste
hooldus ja remont
ning
autode elektritööd.**

Müügil määrded,
õlid, filtrid ja muud tarvikud
nii tellimisel kui ka kohapeal.
Tel 5804 4516, 502 0410

Müüa põlluheinarullid.
Rulli hind 200,80 kr/kg.
Tel 5190 7493, 518 6174

Tapa muuseumis
(1. Mai pst 34)
on avatud näitus
"Barbie pidu ja sõlme ilu"
(Barbie nukud ja makramee)
Muuseum on avatud
T, N 10-12, 14-18; L 10-14
Telefon 322 0060

Gennadi Sults

*Käidud on aastaid
viiskümmend sammu,
edasiminekuks jõudu ja
rammu!*

Palju õnne
soovib
perikond Pitsugov

LP KOERAOMANIKUD!

27. augustil püüdis
Rakvere Koerte Varjupaik
Tapalt 8 koera.

**Lugupeetud
koeraomanikud,
juhul, kui Teie koer oli
27.08.2004 lahti ning
on nüüdseks kadunud,
võite infot küsida
Rakvere Koerte
Varjupaigast**

(Elfriede Sillapere FIE),
telefonil 5591 2055,
aadressil Lennuki 3,
Rakvere.

**Tapalinnavalitsuse
korraldab
avaliku suulise enampakkumise
kaupluseruumide Turu 3 ja
kolme korteri müügiks**

Avalik suuline enampakkumine toimub
5. oktoobril 2004. a algusega kell 11 Tapal Pikk 15
linnavalitsuse III korruse saalis.

Kaupluseruumid, asukohaga Turu 3, on korteriomand
üldpinnaga 283,4 m². Ruumid on antud rendile kuni
31. detsembrini 2005.a. Maja haldab korteriühistu.

Kaupluseruumide alghind on 170 000 krooni,
tagatisraha 17 000 krooni ning osavõtutasu 1 000 krooni.

Kahetoaline ahiküttega korter Jaama 4-2,
eluruumide pind 49 m². Korteriomandi alghind on
50 000 krooni, tagatisraha 5 000 krooni ning
oksjonist osavõtutasu 500 krooni.

Kahetoaline mugavustega korter Roheline 16-24,
eluruumide pind 36 m². Korteri alghind on 30 000 krooni,
tagatisraha 3 000 krooni ning
oksjonist osavõtutasu 300 krooni.

Kahetoaline mugavustega korter Roheline 8-7,
eluruumide pind 47,7 m². Korteri alghind on
50 000 krooni, tagatisraha 5 000 krooni ning
oksjonist osavõtutasu 500 krooni.

Korter on asustatud, üürileping lõpeb 30. septembril k.a.

**Tagatisraha ja oksjonist osavõtutasu maksta Tapa
linnavalitsuse a/a 1120242938 Hansapangas.
Enampakkumisest osavõtuks on vaja esitada
enampakkumiskomisjonile:**

- maksedokumentide koopiad enampakkumisest
osavõtutasu ja tagatisraha tasumise kohta;
- juriidilistel isikutel registreerimistunnistuse
ja põhikirja koopia.

**Ostusumma tuleb tasuda enne ostu-müügilepingu
notariaalset vormistamist.**

Info: Tapa linnavalitsuse tel 322 0022

Tähelepanu, lapsevanemad!

TAPA GÜMNAASIUM
registreerib 1.-30. septembrini 2004
2005. aastal 1. klassi tulevaid õpilasi
(kantseleis või õppealajuhataja juures).
Kaasa sünnitunnistus.
Koolieelikute õppetöö algab oktoobris.
Õppealajuhataja

MAADLUSTRENNI!

**Uute õpilaste vastuvõtt SK Tapa
maadluse treeningutesse**

**Algajate treeningud toimuvad:
Teisipäeviti ja neljapäeviti**
kell 13.30 - treener Allan Vinter

Esmaspäeviti, kolmapäeviti ja reedeti
Kell 15 - treener Sergei Sahnno

Teisipäeviti kell 19 ja neljapäeviti kell 17.30
(tüdrukud) - treener Nikolai Kin

Treeninggruppides osalemise tasu on 35 krooni kuus.
Täpsem info telefonidel: 528 7800 - A. Vinter,
5568 4008 - S. Sahnno, 511 7639 - N. Kin

**Tapalinnavalitsuse
korraldab
5. oktoobril 2004. aastal kell 11
avaliku enampakkumise eluruumide erastamiseks**

Address	pind m ²	tubade arv	hind krooni	tagatisraha krooni
Asustamata ahiküttega korter Uus 12 - 1	29,9	1	2430	500
Asustatud korter väljalülitatud keskküttega elamus Üleviste 10 - 17	77,2	3	7650	765

**Enampakkumine toimub 5. oktoobril 2004. aastal
kell 11 Tapalinnavalitsuse saalis Pikk 15 III korrus.**
Tagatisraha ning oksjonist osavõtutasu 100 krooni tasuda
OÜ Tapa Elamu arvele nr 1120268514 Hansapank kood
767 või kuni 4. oktoobri kella 16-ni Tapa Elamu kassasse.
**Avaldusi enampakkumisest osavõtuks võetakse
vastu kuni 4. oktoobri kella 16-ni 2004. a. OÜ Tapa
Elamu kontoris Õuna 15 II korrus**

Enampakkumisel müüvadavate korteritega tutvumiseks
pöörduda OÜ Tapa Elamu kontorisse Õuna 15, tel. 327 7450
Vastavalt Tapa linnavolikogu 8. juuni 1995. aasta otsusele
nr 37 on eluruumide erastamiseks korraldatud
enampakkumisel ostueesõigus:

I eelistusena - Tapa linnas tagastatud maja või tööandja
eluruumi üürnikul tingimusel, et üürnik ja kõik temaga
koos elavad isikud nimetatud eluruumi vabastavad;

II eelistusena - spetsialistidel, kelle väljalkkust Tapa
linnale kinnitatakse Tapa linnavolikogu vastava otsusega;

III eelistusena - isikutel, kes on elanud Tapa linnas
vähemalt 10 aastat ning Eestis vähemalt 25 aastat.

IV eelistusena - füüsilised isikud.
Eeliseid saab eluruumi erastamisel kasutada
ainult ühel korral.
Avalikust enampakkumisest ei saa osa võtta Tapa linna
munitsjapaalkorteri üürnik, kellel on üürivõlg.
Avalik enampakkumisel osalemise eeltingimuseks on
osaleja allkirjastatud lubadus võtta üle kõik üürniku
varalised kohustused senise üürileandja ees.
Isikutel, kes soovivad enampakkumisel kasutada
ostueesõigust, esitada vastavad õiendid.

**SEPTEMBRIKUUS
RAAMATUKOGUS**

Vaata ja näe koos Edgar Valteriga
raamatunäitus

Triibuvaip
Eesti Tekstiilikunstnike Liidu rändnäitus
avatud 10.09.- 29.10.2004

Tapa linna ajaleht Sõnumed Roheline tn 19, Arenduskoda
Lehe tellimine ja üldinfo - tel/faks 322 0026.

Ajalehte saab lugeda - www. tapa.ee/arenduskoda/ajaleht,
e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee
Toimetaja Heiki Vuntus - tel 322 0026, mobiil 5648 5208
Küljendaja Liina Kald - tel 322 0023, mobiil 528 7998
Trükitud trükikojas Agur - Pikk 16, Rakvere, tel 322 3999
Trükiarv 600. Leht ilmub kaks korda kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19, E - R kella 9 - 16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse
hvides toimetada ning lühendada. **Hoidmaks ära
arusaamatusi peab lehematerjal olema toimetuses
hiljemalt lehe ilmumise nädala teisipäeval kell 10.**